

معلم مرهم است یا معلمی؟

■ محمد حسین ابدی، کارشناس مقطع ابتدایی

از جمله پیاده سازی کلمه به کلمه فرایند تدریس به دست می آید.

۲. تجزیه و تحلیل درس بر اساس این شواهد و با توجه به هدف های مشخص بهسازی تدریس و غنی سازی یادگیری دانش آموزان انجام می شود.

۳. بیش از «معلم»، به معلمی و نتیجه آن یعنی یادگیری دانش آموزان توجه دارد.

در این روش ابتدا از تدریس معلم در حضور دانش آموزان فیلم برداری می شود.

سپس معلم سناریوی تدریس را بر اساس تمام گفت وگوها و فعالیت های معلم و دانش آموزان (از روی فیلم) می نویسد

و کدگذاری می کند. در ادامه سناریو و فیلم تدریس در اختیار همکاران قرار داده می شود تا در کنار یکدیگر و با حضور معلم کلاس، به بررسی هر آنچه در کلاس

درس اتفاق افتاده است بپردازند و با تجزیه و تحلیل فرایند تدریس، میزان کیفیت یادگیری دانش آموزان را بررسی کنند. در اینجا نیز تأکید بر «معلمی» است نه معلم.

درس کاوی در مجتمع آموزشی جوادالائمه (ع)، از سال ۱۳۹۵-۱۳۹۶، در پایه پنجم ابتدایی شروع شده است و تاکنون در پایه های دوم، سوم و چهارم ادامه دارد.

جلسات درس کاوی پایه های سوم و پنجم با حضور دکتر سرکارآرانی، مسئولان مجتمع، نمایندگانی از وزارت آموزش و پرورش، مدیران، معاونان و معلمان پایه های مربوطه انجام شد.

با توجه به پیشینه درس کاوی در مجتمع، زحمات بی دریغ آقایان دکتر سرکارآرانی، گلدان ساز و همچنین دستاوردهای ارزشمند معلمان فعال در این امر انتظار می رود، طی سال های آتی، شاهد افزایش حضور فعال معلمان در این زمینه باشیم و اندک اندک، درس کاوی را به عنوان جزء جدایی ناپذیر آموزش و یادگیری به رسمیت بشناسیم. ■

درس کاوی مشاهده دقیق، جزئی و برنامه ریزی شده فرایند آموزش و یادگیری است.

از سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵، شکل تازه و پیشرفته درس پژوهی با عنوان «آنالیز درس» یا همان درس کاوی مسیری را در حوزه آموزش و یادگیری پیش پای معلمان آشنا با این فرایند قرار داده است.

معلمان در روش «پژوهش مشارکتی»، در روند تحول خویش، باید از الگوی عملی برای بهسازی آموزش در مدرسه و پژوهش حرفه ای کلاس درس فراتر بروند تا به شکل تازه ای از روش علمی پژوهش در آموزش برسند که با عنوان «آنالیز درس»

یا تجزیه و تحلیل درس بر اساس شواهد عینی شناخته می شود.

در این روش تازه پژوهش در آموزش مبتنی بر شواهد عینی است و تلاش می کند تا حد امکان تصویری را مطابق با فرایند آموزش و یادگیری ارائه دهد. درس کاوی مشاهده دقیق، جزئی و برنامه ریزی شده فرایند آموزش و یادگیری است که در طول پنجاه دقیقه هر کلاس یا جلسه درسی شکل می گیرد و دست کم ویژگی های زیر را دارد:

۱. مبتنی بر شواهد عینی است. این شواهد فراتر از مشاهده شرکت کنندگان است و با بررسی هر آنچه در کلاس درس می گذرد،

محمد حسین ابدی، با سابقه معاونت در اداره کل آموزش و پرورش، از سال ۱۳۷۲ وارد مجتمع آموزشی جوادالائمه (ع) شد و در طول این سال ها، به عنوان کارشناس مسئول مقطع ابتدایی و عضو هیئت مدیره مجتمع آموزشی همکاری مستمری با این مجموعه داشته است.

هدف از درس پژوهی همان «مطالعه درس» یا ارزیابی «معلمی» و تأثیر طرح درس خلق شده، توسط گروهی از معلمان، بر یادگیری دانش آموزان است.

امروزه افزایش توانمندی معلمان، در امر تدریس، بی شک یکی از مسائل بسیار مهم در حوزه آموزش و پرورش است. آشنایی مجتمع با مفاهیم درس پژوهی از سال ۱۳۹۲ و در ادامه آن، درس کاوی از سال ۱۳۹۵ موجب تقویت هم اندیشی و یادگیری مشارکتی معلمان شده است.

هدف از درس پژوهی همان «مطالعه درس» یا ارزیابی «معلمی» و تأثیر طرح درس خلق شده، توسط گروهی از معلمان، بر یادگیری دانش آموزان است.

در گذر این سال ها، معلمان علاقه مند و فعال در زمینه درس پژوهی، پایان هر سال تحصیلی، تجربه هایشان را با یکدیگر به اشتراک می گذارند. این امر بیانگر افزایش نسبی توانمندی و یادگیری مشارکتی معلمان و فراگیران است.